

Muutostarpeet oppivelvollisuuslaki 2022

17-vuotiaiden asema

- Oppivelvollisuuslain mukaan (3 §) oppivelvollisuuden suorittamisesta perusopetuksessa säädetään perusopetuslain 26 §:n 1 momentissa.
 - Perusopetuslain (26 §) mukaan perusopetuksen suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään sen lukuvuoden koulutyön päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta.
- Oppivelvollisuuslaki 5 §: Oppivelvollinen, joka ei ole suorittanut perusopetuksen oppimäärää lukuvuoden päättyessä sinä kalenterivuonna, jona hän täyttää 17 vuotta, voi suorittaa oppivelvollisuutta osallistumalla aikuisten perusopetukseen tai muuhun 4 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen. Opiskelijaksi ottamisessa sovelletaan, mitä asianomaista koulutusta koskevissa laeissa säädetään opiskelijaksi ottamisen perusteista.

17-vuotiaiden asema

- Ongelmallisena on yksittäistapauksissa nähty, että 17-vuotiaat eivät voi jatkaa oppivelvollisuuden suorittamista ns. lasten perusopetuksessa
- Oppivelvollisuuslaki ei tunnista tätä oppivelvollisuuden suoritusmuotona
- Kunnilla ei oikeutta saada rahoitusta, jos 17 vuotta täyttänyt osallistuu lasten perusopetukseen, mutta tosiasiasa kunnat ovat kuitenkin järjestäneet lasten perusopetusta myös 17-vuotiaille

Tiedonsaanti siirtymävaiheissa

- Perusopetuksen erityisen tuen päätöksen käyttäminen erityisen tuen tarpeen arvioinnin pohjana siirryttäessä toiselle asteelle
 - säännös sisältyy TUVA-lakiin
 - lisätään vastaava säännös ammatillisen lakiin

Tiedonsaanti siirtymävaiheissa

- Asuinkunnan tiedonsaantioikeus koulutuksen järjestämiseen liittyvistä tiedoista, kun ohjausvastuu siirtynyt asuinkunnalle
- OVL 23 §:n tiedonsaantioikeudet eivät koske asuinkuntia
 - Oppivelvollisen siirtyessä toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen aikaisemman koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot on annettava myös uuden koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.
 - Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, rehtorilla ja oppivelvollisen opetukseen osallistuvalla opettajalla on 4 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa oikeus salassapitosäännösten estämättä saada oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot opiskelijahuoltotyöhön osallistuvilta.

Opiskelupaikan osoittaminen

- Voitaisiinko opiskelupaikka osoittaa myös aiemmin kuin kahden kuukauden kuluttua, jos oppivelvollinen niin haluaa?
 - ongelma näyttäytynyt lähinnä TELMA-koulutuksen opiskelijoiden kohdalla
 - ei turhaa odotusaikaa
- TELMA-koulutuksen opiskelijavalinta yleisesti
 - olisiko yhteishaku TELMA-koulutuksen osalta rajattava vain oppivelvollisille?

Majoitukseen liittyviä kysymyksiä

- Oikeus majoitus- ja matkakorvaukseen, jos matka-aika pitkä (vaikka alle 100 km)
 - koskee käytännössä saaristoalueita
- Lukiokoulutuksen asuntoloiden rahoitus
 - erillinen korotusperuste (ei keskihintaa korottavana)
 - voisiko oppivelvollinen majoittua myös ammatillisen koulutuksen asuntolassa?

Teknislouonteisia tarkennustarpeita

- Kaksoistutkinnon maksuttomuus
 - lukion oppimäärä vai lukion oppimäärään kuuluvat opinnot (ei koko oppimäärää)
- Eronneeksi katsominen, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytetään toistaiseksi
 - säädettäisiin, että tällöin katsotaan myös eronneeksi
 - Samalla voitaisiin yhtenäistää eronneeksi katsomisen terminologia eri koulutusmuodoissa (opiskelupaikan menettäminen/eronneeksi katsominen)

HE:n aikataulu

- Lausuntokierros joulu-tammikuu
 - projektiryhmä 10.12., seurantaryhmä 17.12.
- Lausuntopalautteen käsittely helmikuu
- Arviointineuvosto maaliskuu
- HE annettaisiin viimeistään vko 16 (kiireellisten esitysten määräaika 21.4.)
 - vahvistetaan kevätistuntoaudella
- Muutokset voimaan 1.8.2022

HE:n valmisteluprosessi

- Käsittely projekti- ja seurantaryhmässä (lokakuu ja joulukuu)
- 17-vuotiaiden asema yhteistyössä Kuntaliiton kanssa
- Lukiokoulutuksen majoitukseen liittyvät kysymykset yhteistyössä OPH:n ja Kuntaliiton kanssa
- TELMA-koulutuksen opiskelupaikat ja opiskelijavalinta yhteistyössä ammatillisten erityisoppilaitosten kanssa